

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 326/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen metsäverotulojen tasaisemmasta jakautumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Joonas Köntän /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 326/2021 vp:

Miten hallitus aikoo parantaa alueiden asemaa metsätuotosta saatavien verojen jakautumisessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Vuoden 1993 alusta yritysverotuksessa tuli voimaan yhteisöverojärjestelmä. Samassa yhteydessä siirryttiin eriytettyyn tuloverojärjestelmään, jolloin pääomatulosta alettiin maksaa veroa pelkästään valtiolle. Aikaisemmin metsäverotus oli pinta-alaperusteista verotusta, jolloin sitä verotettiin myös kunnallisverotuksessa. Metsänomistajat saivat siirtymävaiheessa valita 13 vuodeksi joko pinta-alaverotuksen tai puun myyntitulon verotuksen. Puun myynnin siirtymistä valtiolle tulevan pääomatulon verotuksen piiriin kompensoitiin kunnille ottamalla kuntien yhteisöveron jako-osuusperusteeksi myös puun myynnistä saatavien tulojen perusteella määräytyvä osuus eli metsäerä. Kompensaatio oli heti alusta alkaen täysimääräinen, vaikka kunnat saivat vielä siirtymäkauden aikana kunnallisveroa pinta-alaperusteisessa verojärjestelmässä olevilta verovelvollisilta.

Metsätalouden pääomatulon ohjautuminen valtiolle kompensoidaan nykyisessä verojärjestelmässä kunnille metsäeränä, joka on osa kuntien yhteisöveron jako-osuutta. Yksittäisen kunnan metsäerä määräytyy lähinnä entisen metsäkeskusalueen bruttokantorahatulojen ja kunnan talousmetsä- ja luonnonsuojelualueiden metsähehtaareiden perusteella.

Kuntien verokertymän kannalta yhteisöveron jako-osuuden osana oleva metsäerä takaa suhteellisen tasaisen verokertymän. Yhteisöveron kertymä on tasaisemmin kertyvää tuloa kuin puun myyntitulojen perusteella kertyvät tulot, jotka vaihtelevat toteutuvien myyntien perusteella kulloisenkin puumarkkinatilanteen mukaan. Mikäli suhteellisen tasaisena kertyvä metsäerä korvattaisiin pääomatuloihin perustuvalla verokertymällä, tulojen määrä voisi vaihdella vuosittain huomattavasti. Tämä aiheutuisi siitä, että verokertymä olisi suoraan riippuvainen kunnassa kunakin vuonna tehtävien puukauppojen määrästä. Merkittävä vuosittainen vaihtelu heikentäisi verotulojen ennustettavuutta kunnissa.

Jos metsätalouden pääomatulot ohjattaisiin metsän sijaintikuntaan, myös yhteisöveron metsäerä tulisi muutettavaksi tässä yhteydessä. Tämä voisi johtaa kuntien yhteisöverotulojen pienenemiseen. Tällä hetkellä Suomessa on useita kuntia, joille kertyvä metsäerä on yli kymmenkertainen niille tilitettävään yritystoimintaerään nähden. Pahimmillaan metsäerän poistuessa putoaisivat tiettyjen kuntien yhteisöverotulot siten jopa kymmenesosaan nykyjärjestelmään verrattuna.

Kun pääomatulot kertyvät valtiolle, ei tulojen kertymispaikalla ole merkitystä eikä yksittäisen kunnan metsistä kertyneiden tulojen selvittäminen ole mahdollista verotuksessa kerättävien tietojen perusteella. Puun myyntituloja ei metsätalouden veroilmoituksella eritellä kunnittain. Nykyinen malli nimenomaan kohdistaa metsätalouden tulon metsäerän kautta siihen kuntaan, jossa metsä sijaitsee. Sen sijaan henkilön asuinpaikkaan sidottu kunnallisverotus ei näin tekisi, koska tällöin metsätalouden pääomatulot ohjautuisivat siihen kuntaan, jossa metsänomistaja asuu eikä siihen, jossa metsä sijaitsee.

Nykyjärjestelmässä kunnille tilitetään edellä kerrotulla tavalla yhteisöveron metsäerä, joka on käytännössä vastannut suuruudeltaan puun myyntituloista kertyvää pääomatuloveroa. Muutokset tähän järjestelmään tulisi arvioida huolella, jotta puun myyntitulosta kertyvät verot kohdistuisivat jatkossakin niihin kuntiin, joissa metsä myös sijaitsee.

Helsinki 9.6.2021

Valtiovarainministeri Annika Saarikko